

Kurbinowo

Prawosławna cerkiew św. Jerzego leży ok. 2 km od wsi Kurbinowo. Jej budowę prawdopodobnie zakończono w 1191 r. (data na ścianie wschodniej prezbiterium), w czasach cesarza bizantyjskiego Izaaka II Angelosa (jego wraz z żoną ukazano na freskach).

To budowla o wymiarach 15 × 7 m, z kamienia i cegły, kryta dwuspadowym dachem. Jest w stylu bizantyńskim, ale też z elementami charakterystycznymi wyłącznie dla średniowiecznej sztuki tego regionu. Składa się z prostokątnej nawy i półkolistej absydy od wschodu. Od zachodu jest wejście główne, ale umieszczono też wejście od południa.

O tym, jak znaczący jest to zabytek, świadczy też fakt, że przedstawiona wewnątrz na fresku na ścianie absydy (z lewej strony Matki Boskiej) postać archanioła Gabriela znalazła się na macedońskim banknocie o nominale 50 denarów (fot. poniżej).

Fot. Jolanta Pol

Fot. Krzysztof Pol

Elewacja południowa

Nad wejściem południowym jest motyw deesis – najlepiej zachowany fragment polichromii zewnętrznych (fot. z prawej).

Elewacja południowa

Fot. Krzysztof Pol

Elewacja południowa, motyw deesis

Od wschodu znajduje się półkolista absyda, niższa od nawy, z oknem (biforium).

Absyda, prezbiterium

Fasada (elewacja zachodnia)

Fot. Krzysztof Pol

Na zewnątrz, od zachodu i południa, zachowały się niewielkie fragmenty fresków. Pochodzą z czasów budowy świątyni.

Polichromie na fasadzie (elewacja zachodnia)

Fot. Jolanta Pol

Wnętrze całe pokryte jest freskami. Powstały w tym czasie co kościoł, ale jest też kilka późniejszych.

Ściana południowa, chrzest Jezusa

Według badaczy zostały wykonane przez trzech malarzy (różnili się poziomem umiejętności).

Najlepiej zachowały się na ścianie wschodniej.

Na ścianie południowej przedstawiono m.in. nawiedzenie Maryi, rozmowę Maryi i Elżbiety, narodzenie Jezusa, ofiarowanie Jezusa w świątyni, chrzest Jezusa i zmartwychwstanie Łazarza, a także świętych Pantaleona, Kosmę i Damiana, Konstantyna Wielkiego i jego matkę Helenę.

Ściana południowa, z lewej św. Pantaleon (też fot. powyżej, w niższym rzędzie pośrodku), w centrum Konstantyn Wielki i św. Helena

Fot. Krzysztof Pol

Na bocznych ścianach są też wizerunki proroków, którzy obwieszczali przyjście Chrystusa.

Ściana południowa

Ikona Chrystusa na ścianie południowej

Ściana zachodnia

Fot. Krzysztof Pol

Ściana zachodnia

Najniżej na ścianie zachodniej przedstawiono święte męczennice, m.in. Teklę, Teodorę, Barbarę, Katarzynę (fot. poniżej).

Fot. Krzysztof Pol

Na ścianie północnej przedstawiono m.in. scenę ukrzyżowania Chrystusa, zdjęcie z krzyża, złożenie do grobu, zstąpienie do piekła, wniebowstąpienie.

Fot. Krzysztof Pol

Na ścianie wschodniej przedstawiono wniebowzięcie Matki Boskiej, w absydzie Maryję z Dzieciątkiem i archaniołów Michała i Gabriela, a naprzeciw – na zachodniej – zesłanie Ducha Świętego.

Fot. Krzysztof Pol

Wniebowzięcie Matki Boskiej

Freski z Kurbinowa są rzadkim, a zarazem wybitnym przykładem wczesnośredniowiecznej sztuki bizantyńskiej.

*Absyda – wizerunek Maryi z Dzieciątkiem i archaniołów Michała i Gabriela
Ściana wschodnia (z lewej też ściana północna)*

Fot. Krzysztof Pol